

NOVÉ TÉZY/OTÁZKY na štátnu záverečnú mgr. skúšku

(pozn.: Nové tézy platia len pre tých študentov, ktorí začali študovať mgr. stupeň v akademickom roku 2015/2016 a neskôr. Pre opakujúcich adeptov a pre tých študentov, ktorí nastúpili pred ak. rokom 2015/2016, platia staré tézy.)

Štátnicové predmety študijného programu *Prekladateľstvo a tlmočníctvo - Slovenský jazyk a kultúra v kombinácii*:

FiF.KSJ/A-AmpSK-90/15	Slovenský jazyk a kultúra
FiF.KSJ/A-AmpSK/15	Slovenská literatúra a preklad (tézy zo slovenskej literatúry sú zverejnené na webstránke KSLaLV)

I. Slovenský jazyk a kultúra

1. Verejná komunikácia – úradné jazyky na území Slovenska v minulosti a súčasnosti.
 - a) Status a efektívnosť cudzích jazykov (latinčiny, nemčiny, maďarčiny, angličtiny) vo verejnej funkcii s ohľadom na sociálne podmienky a potreby. Nároky na zrozumiteľnosť verejnej komunikácie, externé stimuly na rozvoj domáceho jazyka.
 - b) Prítomnosť češtiny vo verejnom styku v predpisovnom a spisovnom období.

2. Stratifikácia slovenského národného jazyka a preklad.
 - a) Diskusia k stratifikačnému potenciálu slovenčiny.
 - b) Využitie variet národného jazyka v medzijazykovom a vnútrojazykovom preklade.

3. Jazyk ako hodnota a hodnoty v jazyku.
 - a) Používateľ jazyka a societa ako hodnotiaci subjekt.
 - b) Primárne a sekundárne hodnoty v jazyku.

4. Kultúra v texte.
 - a) Autorský kultúrny obraz textu.
 - b) Recipientsky kultúrny obraz textu.

5. Cudzosť v slovenskom prostredí v minulosti a v súčasnosti.
 - a) Prejavy cudzosti vo vzťahu k vlastným dejinám a vlastnému jazyku.
 - b) Prístupy k inojazyčným vplyvom (prirodzenosť a umelé zásahy).

6. Jazyková politika.

- a) Rozsah pojmu jazyková politika.
- b) Jazyková situácia a jazykový zákon.

7. Jazyk a identita.

- a) Slovenčina a vedomie národnej identity.
- b) Jazyková a kultúrna identita Európy (na pozadí Štúrovej filozofie jazyka).

8. Jazyková ideológia.

- a) Koncepty: ideológia a jazyková ideológia.
- b) Slovenská jazyková ideológia.

9. Kultúra jazyka a jazyková kultúra.

- a) Kultúra spisovného jazyka a prístupy ku kultivovaniu.
- b) Hodnotiace štandardy. Pramene spisovnej normy a jazyková prax.

10. Jazyk a kritika.

- a) Kultúrna kritika a jazyková kritika.
- b) Preskriptívna lingvistika a kritériá spisovnosti. Diskusia ku koncepcii jazykového poradenstva.

11. Fenomén „spisovný jazyk“.

- a) Kultúrna a historická podmienenosť vzniku spisovného jazyka (proces štandardizácie) a jeho funkcie.
- b) Kodifikácie, reformy a úpravy v procese formovania spisovnej slovenčiny a ich spoločensko-politická podmienenosť. Demokratizácia spisovného jazyka.

12. Kultúra a preklad.

- a) Štandardizácie a akomodačno-asimilačná aktivita prekladateľa.
- b) Prekladová transpozícia a kreácia v medzijazykovom a vnútrojazykovom preklade.

13. Text z hľadiska autora a recipienta.

- a) Textotvorba a štylizácia. Štylistická kompetencia – predpoklady štylizácie.
- b) Interpretačná kompetencia. Sémanticko-pragmatická a štylistická interpretácia textu.

14. Štylistická ponuka jazyka.

- a) Štylistická diferenciacia jazykových prostriedkov.
- b) Štylistická príznakovosť – narúšanie normy.

15. Interkultúrna komunikácia.

- a) Inakosť – cudzosť – interkultúrne bariéry.
- b) Interkultúrne porozumenie.

STARÉ TÉZY/OTÁZKY na štátnu záverečnú skúšku zo slovenského jazyka (platné pre opakujúcich adeptov a pre tých študentov, ktorí nastúpili pred ak. rokom 2015/2016).

Štátnicový predmet študijného programu Prekladateľstvo a tlmočníctvo Slovenský jazyk a kultúra v kombinácii, STARÁ AKREDITÁCIA.

FiF.KSJ/A-mpSK-991/14	Slovenský jazyk a kultúra (pozn.: Predmet obsahuje tézy zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry. Tu sú zverejnené tézy zo slovenského jazyka, tézy zo slovenskej literatúry sú zverejnené na webstránke KSLaLV)
-----------------------	--

Slovenský jazyk

1. Komunikáčno-pragmatický obrat. Predmet skúmania lingvistickej pragmatiky.
2. Dialóg a konverzačná analýza. Postuláty (maximy) komunikácie (konverzácie).
3. Teória rečových aktov a nepriame rečové akty.
4. Diskurz, typológie diskurzov, metódy diskurznej analýzy.
5. Východiská etnolingvistiky a formovanie jazykového obrazu sveta
6. Súčasné trendy v štylistike (so zreteľom na súčasnú interaktívnu a interdisciplinárnu štylistiku).
7. Štýlová norma. Náčrt dynamiky jazykových štýlov.
8. Variabilnosť jazyka zo sociolingvistického hľadiska.
9. Zameranosť interakčnej sociolingvistiky (mikrosociolingvistiky).
10. Jazyková politika. Jazyková kultúra.
11. Spisovný jazyk – vymedzenie a vlastnosti. Norma a kodifikácia (výklad s ohľadom na súčasný jazyk).
12. Dynamika jazyka a vysvetľovanie jazykových zmien. (Náčrt metodologických prístupov.)
13. Inojazyčné vplyvy na spisovný jazyk – preberanie výrazov ako problém. Spisovná slovenčina a čeština.
14. Jazyk ako kultúrny jav. Jazyk ako médium kultúry, kultúrotvorné médium a kultúrny produkt.

15. Súčasný slovenský jazykovokultúrny svet.
16. Rétorika a hermeneutika – zrozumiteľnosť textu.
17. Sebaprezenačný, vzťahový a apelový aspekt komunikácie.
18. Klasická rétorika a textotvorná činnosť.
19. Rétorika a pravda – hľadanie pravdy v diskusiách/polemikách.
20. Typy expanzie témy s dôrazom na argumentačnú expanziu témy a na argumentačné prostriedky.

Priebeh štátnej skúšky

Vykonanie štátnej skúšky je jednou z podmienok úspešného absolvovania študijného programu. Štátnu skúšku má študent právo absolvovať až po splnení študijných povinností stanovených študijným programom.

Termín štátnej skúšky v súlade so študijným poriadkom FiF UK zverejní katedra presný termín konania štátnej skúšky na svojich webových stránkach a katedrovej nástenke najneskôr šesť týždňov pred jej konaním.

Študent má primeraný čas na prípravu odpovedí na zadané otázky. Odpoveď má ústnu formu, koná sa pred skúšobnou komisiou zloženou najmenej zo 4 členov, učiteľov pôsobiacich vo funkciách profesorov, docentov a odborných asistentov (členov KSJ a KSLLV FiF UK).

Jednotlivé predmety štátnej skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami A až FX. Študent úspešne absolvoval skúšku, ak je hodnotený známkami A až E. Ak sa študent nedostavil na štátnu skúšku, alebo ak na nej nevyhovel, je hodnotený klasifikačným stupňom „nedostatočne“ (FX) a môže skúšku vykonať v najbližšom náhradnom (opravnom) termíne. Opakovať štátnu skúšku je možné najviac dvakrát (tzn. okrem riadneho termínu sú prípustné dva opravné termíny).

Prihlásenie sa na skúšku

Študenti sú povinní prihlásiť sa na štátnu skúšku písomne cez podateľňu najneskôr 3 týždne pred termínom skúšky (prihlášku adresujte na sekretariát KSJ a KSLLV). Formulár prihlášky na štátnu skúšku nájdú študenti na webovej stránke KSJ alebo KSLaLV alebo na webovej stránke FiF UK. Na prihláške je potrebné zreteľne vyznačiť predmety, z ktorých chce študent vykonať štátnu skúšku. UPOZORŇUJEME, že štátna skúška z programu *prekladateľstvo – tlmočníctvo: slovenský jazyk a kultúra v kombinácii* je chápaná ako celok. Preto ak sa študent prihlási len na niektorú časť štátnej skúšky (1 predmet), zvyšná časť (ostatné predmety) bude hodnotená stupňom „nedostatočný“ (FX) a skúška zo zostávajúcich predmetov bude vykonaná už v rámci opravného termínu.

Odvolať prihlášku je možné len písomnou formou najneskôr 7 pracovných dní pred konaním štátnej skúšky. Ak sa študent z vážnych preukázateľných dôvodov na štátnej skúške nemohol zúčastniť, ospravedlní sa komisii písomne prostredníctvom študijného oddelenia do 3 pracovných dní po termíne konania štátnej skúšky.

Žiadame všetkých uchádzačov o štátnu skúšku, aby sa taktiež zapísali priamo na sekretariáte KSJ a KSLLV do zošita u p. Honzovej.

